

ONTWERP VAN DECREET OVER HET SUBSIDIEREN VAN EEN LOKAAL SPORTBELEID

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet regelt de erkenning en subsidiëring van de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid en de subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor de uitvoering van een beweeg- en sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Beide organisaties worden reeds ondersteund vanuit het huidige decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid. Dit ontwerp van decreet biedt een nieuw ondersteuningskader, aangepast aan de huidige context.

De ondersteuning van de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid heeft als doelstelling het versterken van de lokale besturen inzake lokaal sportbeleid dat zo veel mogelijk mensen kwalitatief aan het sporten en sportief bewegen brengt en houdt.

De uitbouw van een Nederlandstalig sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad blijft een prioriteit om in Brussel zo veel mogelijk mensen kwalitatief aan het sporten en sportief bewegen te brengen. Naast de meerwaarde die sport op zich brengt, kan sport ook ingezet worden als middel voor de realisatie van andere doelen (Nederlandstalig karakter, integratie, sociaal welbevinden, ...). Het ondersteunen van de VGC voor de uitvoering van een beweeg- en sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft als doelstelling enerzijds het kwantitatief en kwalitatief versterken van de Nederlandstalige georganiseerde sport (= sportclubs) en anderzijds het sport- en beweegaanbod toegankelijk maken voor de bevolking met bijzondere aandacht voor diegenen die vanwege een of meer gemeenschappelijke persoons- of situationele kenmerken feitelijk ongelijke kansen hebben inzake sportparticipatie en voor wie bijgevolg een specifiek sport- en beweegbeleid noodzakelijk is.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid had tot doel om het sportbeleid van de lokale en bovenlokale besturen te ondersteunen. Dit gebeurde enerzijds door de rechtstreekse subsidiëring van de gemeentelijke en provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en anderzijds door de erkenning en subsidiëring van twee ondersteunende organisaties met name de organisatie voor de begeleiding van de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het kader van het lokaal Sport voor Allen-beleid (voorheen ISB, nu Netwerk Lokaal

Sportbeleid) en de organisatie voor de coördinatie en de begeleiding van een pool van professionele begeleiders in de sport voor de gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de provincies in het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten Sport voor Allen (voorheen Vlabus, nu Sportwerk Vlaanderen).

Via het decreet van 6 juli 2012 werden de sportdiensten voor het eerst verplicht tot het opmaken van sportbeleidsplannen waarin ze hun sportbeleid beschrijven en dit minstens in functie van de vier basisopdrachten waarvoor ze subsidie ontvingen:

- 1° het ondersteunen van de kwalitatieve uitbouw van de sportverenigingen via een doelgericht subsidiebeleid;
- 2° het stimuleren van sportverenigingen tot professionalisering met een bijzonder accent op kwaliteitsvolle jeugdsportbegeleiding en eventueel tot onderlinge samenwerking;
- 3° het voeren van een activeringsbeleid met het oog op een levenslange sportparticipatie via een anders georganiseerd laagdrempelig beweeg- en sportaanbod;
- 4° het voeren van een beweeg- en sportbeleid met aandacht voor transversale samenwerking zodat kansengroepen gelijke kansen krijgen om actief te participeren in sport en met bijzondere aandacht voor het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening.

ISB had als erkende en gesubsidieerde organisatie voor de begeleiding van de gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de provincies in het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten Sport voor Allen als opdracht een kenniscentrum te zijn en het werkveld te ondersteunen bij de opmaak van deze sportbeleidsplannen en inhoudelijke impulsen te geven voor de invulling van de basisopdrachten.

Het decreet van 6 juli 2012 werd sinds 2016 evenwel systematisch 'uitgehoud' wat, samen met de behoefte tot een update van de inhoudelijke en andere voorwaarden, heeft geleid tot het initiatief naar een nieuw ontwerp van decreet (zie B. Inhoud - probleemstelling).

2. Het Vlaams Regeerakkoord en de beleidsnota 2024-2029 Sport stelden de evaluatie van het decreet lokaal sportbeleid voorop. Onder de strategische doelstelling 2 (Kwaliteit en professionalisering – We investeren in kwaliteit en professionalisering van de sportsector) en de operationele doelstelling 2.1. (Sterke partnerships - We ondersteunen en begeleiden onze partners om samen een gediversifieerd en kwaliteitsvol sportaanbod voor iedereen te realiseren) is het volgende vermeld: "De Vlaamse sportfederaties en hun koepelorganisatie Vlaamse Sportfederatie, de lokale besturen en hun ledenorganisatie Netwerk Lokaal Sportbeleid blijven uitgesproken partners om een gediversifieerd en kwaliteitsvol sportaanbod te voorzien ... Ook lokale besturen zijn en blijven uitgesproken partners om een sterk en coherent sportbeleid in Vlaanderen te voeren. Het decreet lokaal sportbeleid wordt geëvalueerd en geoptimaliseerd op vlak van de taakstelling van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, in samenwerking met de minister bevoegd voor Brussel, en het Netwerk Lokaal Sportbeleid, rekening houdend met de veranderende behoeften op vlak van sport."

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

1. Het decreet van 6 juli 2012 werd systematisch 'uitgehoud' door de volgende elementen:

- Vanaf 2016 werd de erkende en gesubsidieerde organisatie voor de coördinatie en de begeleiding van een pool van professionele begeleiders in

de sport voor de gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de provincies in het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten Sport voor Allen (Vlabus) uit het decreet van 6 juli 2012 gehaald en ondergebracht in een breder tewerkstellingsdecreet.

- Vanaf 2016 werden de gemeenten niet meer gesubsidieerd vanuit het decreet van 6 juli 2012 en werd het bijhorende krediet overgeheveld naar het gemeentefonds.
- Vanaf 2018 werden de provincies niet meer gesubsidieerd vanuit het decreet van 6 juli 2012 aangezien 'sport' als bevoegdheid voor de provinciale besturen werd geschrapt en werd overgeheveld naar ofwel het gemeentelijke ofwel het Vlaamse niveau.
- Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie was er in 2020 een beperkte wijziging van de regelgeving met betrekking tot het toezicht op de VGC nl. het inkantelen in de Beheers- en BeleidsCyclus (BBC).

Omdat het decreet van 6 juli 2012 oorspronkelijk in hoofdzaak was gericht op de subsidiëring van de gemeenten en provincies - en de subsidiëring van de organisatie voor de begeleiding van de gemeenten, de VGC en de provincies hierop aansloot (via de formulering van de 'Vlaamse Beleidsprioriteiten Sport voor Allen') - is de decretale tekst, door het wegvallen van de hoofdstukken over het sportbeleid van de gemeenten en provincies, ook inhoudelijk en technisch niet meer coherent en verouderd. Hetzelfde geldt voor de decretale bepalingen met betrekking tot de VGC, waarbij de VGC diende in te zetten op dezelfde beleidsprioriteiten.

Niettegenstaande sporten in sportclubverband de hoeksteen is van ons sportbeleid en het fundament is om een leven lang sportactief te zijn, mogen we niet blind zijn voor een veranderende maatschappij en andere trends die zich manifesteren op het vlak van sportparticipatie en sportbeleving. Stilstaan is immers achteruitgaan. Uit herhaald onderzoek (o.a. KUL, Scheerder et al) blijkt dat de 'licht-georganiseerde' of de ongebonden sport sterk aan belang wint, voornamelijk bij (jong-)volwassenen die hun gading niet vinden in het traditionele sportclubaanbod. Een vijftiental jaar geleden waren dit vooral solo-sporters. Vandaag zien we ook steeds meer sporters in duo of in kleine informele groepjes. Denk maar aan de diverse Whatsapp-groepjes die samen gaan fietsen, lopen, wandelen, bootcampen of anderen die op eigen initiatief en met eigen (on)regelmaat, inzichten en timing willen sporten. De coronacrisis heeft deze vorm van sporten nog versterkt. De Vlaamse sportsector is ervan overtuigd dat extra beleidsmatige initiatieven een groot potentieel bieden om deze groeiende doelgroep actiever te benaderen en beter te begeleiden naar een (meer) geschikt sport- en beweegaanbod en zo een stevige boost kan geven aan meer duurzame sportparticipatie in de Vlaamse Gemeenschap.

Op basis van Europees onderzoek (Eurobarometer, in opdracht van de Europese Commissie) blijkt dat er ook een groep in de samenleving bestaat van 'sportaversen', dit uit 'overtuiging' (geeft aan geen motivatie of gebrek aan interesse te hebben om te sporten). Deze groep wordt geschat op ca. 20%; in het Nederlandse taalgebied dus ongeveer 1.200.000 mensen.

Dat impliceert dat van de 6.600.000 inwoners 1.400.000 al bereikt worden via de sportclub en 1.200.000 waarschijnlijk nooit zal open staan voor enig sport- of beweegaanbod. Dit maakt dat ca. 4.000.000 Vlamingen wel overwegen om regelmatig te sporten of te bewegen. Uiteraard is dat relatief en bovendien een theoretisch maximaal scenario, want ongeveer 750.000 mensen van deze doelgroep is gewoon te jong of te oud om met regelmaat actief te zijn.

Abstractie makende van de overlap tussen de laatste groep en de 'sportaversen', rest een groep van ongeveer 3, 25 tot 3,5 miljoen inwoners die wel overwegen om

te sporten en dit op een ongebonden manier (soms) ook doen, dus volledig op eigen kracht, inzicht, timing, (on)regelmaat en vermogen.

We onderscheiden verschillende types doelgroepen of personen waarbij nog heel wat onbenut potentieel schuilt op het vlak van actieve sportparticipatie:

- de leeftijdsgroep van 23 tot 65 jaar, vooral diegenen die minder sportminded zijn, vindt door de drukte in hun dagelijks leven vaak de tijd niet om met regelmaat naar een sport, sportclub, -groep of -infrastructuur te gaan. Sommigen houden het vol, maar bij een grote groep komt van uitstel vaak afstel;
- de beginnende of eerder recreatieve (jong)volwassen sporter;
- personen uit kansengroepen;
- personen boven 65 jaar, die momenteel kunnen deelnemen aan een aanbod via recreatieve sportverenigingen en sport- en beweegaanbod bij socioculturele verenigingen;
- kinderen die op jonge leeftijd nog geen keuze willen maken voor één bepaalde sport;
- jongeren die na een drop-out uit sport geen aansluiting meer vinden met het (georganiseerd) sporten;
- ...

Gezien bovenstaande wordt binnen het Vlaams sportbeleid zo veel als mogelijk geopteerd voor een twee sporenbeleid, waar enerzijds wordt ingezet op het versterken van sportclubs (zeker voor wat betreft sport voor minderjarigen) en anderzijds op sport in andersgeorganiseerd of los verband.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Zoals het Vlaams regeerakkoord stelt, wordt in functie van het bereiken van de vooropgestelde doelstellingen gekozen om te werken met partners die worden ondersteund. Er wordt als maatregel gekozen voor een subsidie aan organisaties omdat die organisaties dicht bij het veld staan om kwalitatieve en kwantitatieve output te leveren die inspeelt op de noden en het potentieel van het specifieke sportveld.

De beleidsdoelstellingen worden dus gerealiseerd via de toekenning van een subsidie aan de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de uitvoering van een aantal opdrachten, eventueel gekoppeld aan een samenwerkingsovereenkomst.

De organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid dient te fungeren als een aanspreekpunt en kenniscentrum over lokaal sportbeleid. Door haar statutaire doelstelling (erkenningsvoorwaarden) en structuur heeft zij directe voeling met sport op lokaal niveau. Van daaruit kan ze op maat de juiste acties ontrollen. Bovendien kan de organisatie zo als klankbord fungeren naar het Vlaamse niveau om Vlaamse beleidsinitiatieven te nemen en om beleidsdoelstellingen uit te rollen. Ook naar andere Vlaamse beleidsdomeinen tracht de organisatie sport en sportief bewegen op de kaart te zetten.

We subsidiëren de organisatie voor de uitvoering van opdrachten die een meerwaarde betekenen voor het uitvoeren van het Vlaamse sportbeleid. We streven daarbij naar het genereren van een maximale output ten aanzien van de lokale besturen (beleidsmatig en uitvoerend) en een complementaire samenwerking tussen de organisatie en Sport Vlaanderen. De praktische en concrete uitvoering van de basisopdrachten kan deel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst.

De gesubsidieerde organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid voert de volgende opdrachten uit:

- 1° een aanspreekpunt zijn met betrekking tot lokaal sportbeleid;
- 2° een kennis- en informatiecentrum zijn met betrekking tot het lokale sportbeleid;
- 3° initiatieven nemen om de kwalitatieve werking met betrekking tot het lokale sportbeleid van de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie te faciliteren, te ondersteunen en te verbeteren.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is op haar beurt een actor die ingebed is in de Brusselse context. Het ontwikkelen van een sport- en beweegbeleid in deze zeer specifieke context vraagt maatwerk. Sport fungeert hier niet alleen als doel maar ook zeker als middel. Vooral bij dat laatste is kennis van het werkveld primordiaal en is een aangepast sportbeleid een voorwaarde voor succes. De Vlaamse Gemeenschapscommissie beschikt over deze kennis om volgende opdrachten binnen het ontwerp van decreet uit te voeren:

- 1° de reguliere werking van sportclubs ondersteunen, met een focus op sportclubs met een jeugdwerking;
- 2° een anders georganiseerd lokaal sportaanbod ondersteunen of organiseren al dan niet door of in samenwerking met sportclubs of andere actoren.

In de regelgeving wordt binnen dit subsidiemechanisme eveneens ingezet op een aantal doelstellingen en mechanismen die in dit ontwerp van decreet worden doorgetrokken.

Er wordt ingezet op planlastvermindering om zoveel mogelijk impact te genereren met een beknopte regelgeving met ruimte voor maatwerk. Binnen het lichte decretale kader kan per beleidsperiode via een samenwerkingsovereenkomst de praktische en concrete uitvoering van de opdrachten geregeld worden.

Voor organisaties die gesubsidieerd worden voor de uitvoering van opdrachten worden, waar mogelijk en relevant, eenvormige bepalingen uitgewerkt in de verschillende decreten (VSF - decreet op de georganiseerde sport, Sportwerk Vlaanderen - tewerkstellingsdecreet, ...).

Impactanalyse

Maatschappelijke impact (doelgroepen – JoKER)

Met voorliggend ontwerp van decreet beogen we een verhoging van de sportparticipatie, met positieve resultaten voor het aantal sportbeoefenaars in en naast de sportclub. De Vlaamse overheid tracht zoveel mogelijk mensen aan het sportief bewegen en sporten te krijgen. En dit op een kwalitatieve, laagdrempelige, duurzame en aantrekkelijke manier. We nemen hiervoor zelf initiatief maar ondersteunen hiervoor ook partners, enerzijds de sportfederaties binnen de georganiseerde sport en anderzijds organisaties op lokaal vlak.

Wat betreft de lokale besturen gebeurt dit binnen de decretale context niet meer rechtstreeks (zie probleemstelling), maar trachten we impact te genereren via de ondersteuning van de organisatie die de lokale besturen inzake sportbeleid kwalitatief tracht te versterken. Enerzijds als kennis- en informatiecentrum en anderzijds via haar inhoudelijke aanbod tracht de organisatie kwantitatief en kwalitatief impact te hebben op het sport- en beweegaanbod van de lokale besturen (zie ook bestuurlijke impact). Inhoudelijk wordt er ingezet op verschillende bouwstenen binnen een lokaal sportbeleid zoals er zijn verenigingsondersteuning, sportstimulering, sportinfrastructuur, (boven)lokale samenwerking, burgerparticipatie, ... Via een kwantitatieve en/of kwalitatieve

opscaling van de werking van de lokale besturen binnen deze domeinen streven we naar een verhoging van de sportparticipatie.

Wat betreft het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gebeurt dit wel nog met een rechtstreekse decretale subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Via de eerste opdracht blijft een permanente inzet en focus op de uitbouw van de sportclubs en de sportclubparticipatie behouden. Uit de Monitor Sport en Bewegen (2023) blijkt de sportclub als sportcontext het hoogst is bij de leeftijdsgroep kinderen en jongeren. Voor minderjarige sporters blijft het Vlaamse sportbeleid focussen op de aansluiting bij een sportclub omdat we vanuit het beleid blijvend willen inzetten op een veilige sportomgeving met kwalitatieve begeleiding voor minderjarigen en omdat sporten in een sportclub op jonge leeftijd meer garanties biedt op langer (levenslang) sporten (o.a. sociale verbondenheid en motivatie, structuur en regelmaat, doelgerichtheid en uitdaging via competitie, sociale steun en plezier, identiteit en betrokkenheid, ...).

Het aanzetten tot sportief bewegen of sporten kan, ook bij kinderen en jongeren, in eerste instantie gebeuren via een anders georganiseerd aanbod (tweede opdracht), maar de finale doelstelling ligt zeker voor jongeren steeds in de toeleiding naar de sportclubs.

De tweede opdracht gaat ruimer en tracht via een anders georganiseerd sportaanbod mensen van alle doelgroepen duurzaam aan te zetten tot sportief bewegen en sporten. Uit de Monitor Sport en Bewegen (2023) blijkt immers ook dat kinderen en jongeren het meest actief zijn in een andersgeorganiseerde sportaanbod (school, sportdienst, jeugdwerk, sportkamp, ...) en de focus van de sportcontext bij volwassenen en senioren verschuift richting een niet en licht-georganiseerde context. Het gaat hier dus niet om eenmalige grote sportevenementen maar om een gericht aanbod dat inspeelt op concrete maatschappelijke noden voor welbepaalde doelgroepen waarvoor objectief aangetoond is dat sporten in clubverband (nog) niet mogelijk is om allerlei redenen (cultuur, finances, infrastructuur, ...).

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel

Dit ontwerp van decreet heeft geen impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

Het ontwerp van decreet komt in de plaats van het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid en heft het op.

Voor de uitvoering van het huidige decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid wordt in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid jaarlijks een krediet voorzien op begrotingsartikel HB0-1HFH2NY-IS basisallocatie 1HF059 Dotatie aan het Agentschap Sport Vlaanderen voor het Decreet Lokaal Sportbeleid.

In de begroting van Sport Vlaanderen wordt de dotatie langs ontvangstenzijde ingeschreven op begrotingsartikel HG0-BHFHAZZ-OI basisallocatie 9HF409 en langs uitgavenzijde op begrotingsartikel HG0-AHFH2NA-WT basisallocatie 1HF420 (Organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid zijnde op dit moment Netwerk Lokaal Sportbeleid) voor in 2026 een bedrag van 200.000 euro en basisallocatie 1HF423 (Vlaamse Gemeenschapscommissie) voor een bedrag van 707.000 euro. Binnen dat krediet

wordt zowel voor de organisatie als voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie voorzien in een werkings- en personeelssubsidie.

Het voorgesteld voorontwerp van decreet zal worden gefinancierd binnen de jaarlijks voorziene kredieten voor de uitvoering van het huidige decreet van 6 juli 2021.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Het ontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op de provinciale besturen aangezien sport geen bevoegdheid meer is op provinciaal niveau.

Het ontwerp van decreet heeft door de ondersteuning van de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid een onrechtstreekse impact op de lokale besturen, via het versterken van lokale capaciteit, het bieden van efficiëntiewinst bijvoorbeeld op vlak van kennisdeling, het verbinden van het lokale met het Vlaamse sportbeleid, ...

Het ontwerp van decreet heeft een rechtstreekse impact op de Vlaamse Gemeenschapscommissie aangezien de subsidie moet gebruikt worden voor werkings- en personeelskosten in het kader van de uit te voeren opdrachten. De inhoud van de opdrachten leunt integraal aan bij het eigen sportbeleid. De Vlaamse Gemeenschapscommissie bepaalt zelf hoe ze de opdrachten invult.

Wel mag de subsidie, naargelang de opdracht, niet gebruikt worden voor bepaalde uitgaven (zie artikel 23) dit om bij de invulling de subsidie maximaal te focussen op een inhoudelijk duurzaam sportaanbod.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, organiseert de Vlaamse Gemeenschapscommissie inspraak over haar lokaal sportbeleid, waarbij ze minstens een vertegenwoordiging van representatieve sportclubs betreft. De inspraak wordt minstens jaarlijks en bij de opmaak van het beleidsplan georganiseerd.

Verder wordt een optie tot cofinanciering ingeschreven om, indien nodig, via de subsidie een extra hefboom te creëren voor het sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Implementatie

Uitvoering

Sport Vlaanderen is belast met de uitvoering van het ontwerp van decreet. De Vlaams minister bevoegd voor Sport beslist over de erkenningen en subsidiëring.

Handhaving en toezicht

De controle van de aanwending van de subsidies is opgenomen in diverse bepalingen in het ontwerp van decreet en zullen ook in het toekomstige besluit van de Vlaamse Regering opgenomen worden ter uitvoering van het ontwerp van decreet.

Monitoring en evaluatie

Sport Vlaanderen staat in voor de inhoudelijke en budgettaire opvolging van het ontwerp van decreet.

Beide organisaties dienen in hun beleidsplan een aantal indicatoren op te nemen om hun gesubsidieerd beleid te monitoren.

Inwerkingtreding

Het ontwerp van decreet treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en uiterlijk op 1 januari 2027.

Overgangsbepalingen

Er worden overgangsbepalingen voorzien bij de opheffing van het decreet van 6 juli 2012 om de controle van de erkenning en om de afrekening van de subsidies van het voorgaande werkingsjaar onder dat decreet nog correct te kunnen afhandelen. Het betreft de erkenning en subsidiëring van de organisatie voor de begeleiding van de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

C. Totstandkomingsprocedure

Consultatie van betrokken actoren

Het Netwerk Lokaal Sportbeleid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie werden betrokken bij de opmaak van het ontwerp van decreet. Beide actoren werden zowel in de eerste conceptuele fase als in de fase van het uitschrijven van de ontwerptekst geconsulteerd.

In de eerste fase werden de visie en de krijtlijnen voor een nieuw decreet voorgesteld aan en besproken met beide actoren. In de tweede fase werd een ontwerptekst van het ontwerp van decreet bezorgd aan Netwerk Lokaal Sportbeleid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In de tweede fase vond tevens een overleg plaats met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Agentschap Binnenlands Bestuur over het gebruik van de Beleids- en Beheerscyclus (BBC) in het kader van de subsidieaanvraag en -rapportering. In beide fases gaven de actoren hun feedback.

Advies van de Raad van State

Op bracht de Raad van State advies uit over het voorontwerp van decreet.

Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media – Vlaamse Sportraad

Op 10 juni 2026 heeft de SARC (Vlaamse Sportraad) advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet.

De Vlaamse Sportraad adviseert over de ganse lijn positief, en splitst haar positief advies op in positief advies over:

- de inhoud van het voorontwerp van decreet,
- de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden en bijbehorende procedures van een organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid (hoofdstuk 2),
- de subsidiëeringsvoorwaarden en -procedure van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (hoofdstuk 3).

Het advies van de Vlaamse Sportraad heeft niet geleid tot een wijziging van het voorontwerp van decreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet regelt een gemeenschapsmaterie (artikel 4, 9°, van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der Instellingen).

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Sport betreft gemeenschapsmaterie.

Artikel 2

Dit artikel definieert een aantal begrippen:

1° definieert het agentschap Sport Vlaanderen.

2° omschrijft welke gemeenten van toepassing zijn in functie van de opdrachten die aan de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid worden gegeven.

3° definieert wat onder lokaal sportbeleid wordt gevat. Van belang is hier dat het om een systematiek en samenhang van beleidsmaatregelen gaat. Het gaat dus niet om toevallige en losse acties die sportbeoefening tot doel hebben of mogelijk maken. In het kader van het sportief bewegen gaat het om het beweegbeleid dat mensen wil aanzetten tot bewegen met, indien mogelijk, als uiteindelijk doel het beoefenen van sport. Het gaat dus niet om het louter functioneel bewegen.

4° definieert de beleidscyclus voor de gemeenten zoals opgenomen in artikel 2, 3° van het Planlastendecreet. Ook de beleidsplanperiode van de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid is gekoppeld aan die beleidscyclus.

5° definieert de basiselementen van een sportclub die relevant zijn in het kader van dit ontwerp van decreet. De sportclub kan naast haar basisaanbod via het lidmaatschap ook vormen van licht of anders georganiseerde sportactiviteiten aanbieden.

6° definieert de beleidscyclus voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarover een beleidsplan dient opgemaakt te worden.

7° definieert het werkingsjaar.

Artikel 3

In dit artikel wordt verduidelijkt dat de subsidie wordt uitgekeerd binnen de perken van de begroting en dat de subsidiebedragen gekoppeld zijn aan de afgevlakte gezondheidsindex.

Artikel 4

Dit artikel omschrijft de voorwaarden waaraan de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid moet voldoen om erkend te worden en te blijven.

De Vlaamse Regering vindt het belangrijk dat structurele beleidspartners bereid zijn om mee te werken met de Vlaamse overheid. Voor het gesubsidieerde deel van de werking, verwacht de Vlaamse overheid dan ook concrete (operationele) afstemming. Voor de algemene werking van de organisatie verwacht Vlaanderen

de bereidwilligheid om mee te werken aan de Vlaamse doelstellingen, rekening houdende met de autonomie van de organisatie.

De erkenning wordt toegekend voor de duur van de lokale beleidscyclus die, zoals bepaald in artikel 2, 4° van het ontwerp van decreet, begint in het tweede jaar dat volgt op de lokale verkiezingen en eindigt op het einde van het jaar na de daaropvolgende verkiezingen. Het betreft dus een beleidscyclus van zes jaar.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat de subsidiëringsprocedure van de erkende organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid wordt geduid in artikel 15 tot en met 20 en dat de subsidies jaarlijks worden toegekend door de Vlaamse Regering.

Artikel 6

Dit artikel beschrijft de opdrachten die de erkende organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid dient uit te voeren als voorwaarde om voor subsidiëring in aanmerking te komen.

Naast de opdrachten met betrekking tot de rol van aanspreekpunt en kennis en informatiecentrum, neemt de organisatie ook ondersteunende initiatieven en begeleidt ze de gemeenten uit het Nederlandse taalgebied en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Bij de uitvoering van die opdrachten neemt de organisatie initiatieven vanuit haar eigen expertise en de detectie van maatschappelijke behoeften inzake sportief bewegen en sport in de (boven)lokale context. Zo ontwikkelt en implementeert de organisatie tools en handvaten voor een kwalitatief lokaal sportbeleid. Daarnaast kunnen initiatieven ontwikkeld worden die ontstaan uit of na afstemming met Vlaamse overheid, bijvoorbeeld op vlak van kwantitatieve en kwalitatieve implementatie van Vlaamse beleidsbeslissingen.

Bij de uitvoering van haar opdrachten heeft de organisatie ook aandacht voor goed beheer van de organisatie en kwaliteitszorg. Onder dit laatste valt o.a. het kennen van behoeften op het veld, kennis hebben van methodieken, instrumenten en praktijken in binnen- en buitenland, evaluatie en impactmeting van activiteiten/werking, het vertalen van informatie en kennis in praktische tools en het toepassen van basisprincipes rond goed bestuur van een organisatie.

Verder bepaalt dit artikel dat, om gesubsidieerd te worden, de organisatie een beleidsplan indient waarin ze de organisatorische en financiële planning van de organisatie uiteenzet en aangeeft op welke manier de opdrachten beleidsmatig ingevuld worden. Dit beleidsplan wordt ook gekoppeld aan een effectmeting. De inhoud dient afgestemd te zijn op de opdrachten vermeld in artikel 6, de vormelijke voorwaarden van het beleidsplan (bv. gegevensverzameling, doelstellingen, acties ...) worden door de Vlaamse Regering bepaald.

Artikel 7

Dit artikel stelt dat de subsidie jaarlijks wordt toegekend en zowel personeelssubsidies als werkingssubsidies omvat. De Vlaamse Regering kan de verhouding tussen de personeels- en werkingssubsidies bepalen. De Vlaamse Regering kan een lijst van subsidiabele of niet-subsidiabele kosten bepalen.

Artikel 8

Dit artikel stelt dat de organisatie een jaarlijks verslag opmaakt met betrekking tot de uitvoering van het gerealiseerde beleidsplan in het vorige werkingsjaar. De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaraan het jaarlijkse verslag moet voldoen.

Artikel 9

Via dit artikel wordt de mogelijkheid opgenomen om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de organisatie, gelijkaardig aan de bestaande werkwijze in het decreet georganiseerde sportsector van 10 juni 2016. De samenwerkingsovereenkomst betreft de optimalisering van de praktische en concrete uitvoering van de opdrachten van de organisatie. In de samenwerkingsovereenkomst worden geen bijkomende subsidievoorwaarden opgenomen.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de wijze van uitbetaling van de subsidies, namelijk 90% als voorschot in het lopende werkingsjaar. Het saldo wordt voor 1 september van het daaropvolgende jaar uitbetaald na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Artikel 11 en 12

Deze artikelen beschrijven de erkenningsprocedure voor de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid.

Artikel 13

Dit artikel stelt dat de rapportering met betrekking tot de erkenning bestaat uit een werkingsverslag en een financieel verslag waarvan de manier waarop ze worden ingediend wordt bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 14

Dit artikel beschrijft de procedure die gevolgd wordt als wordt vastgesteld dat de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Artikel 15 en 16

Deze artikelen beschrijven de procedure voor de behandeling van de (jaarlijkse) subsidieaanvraag en de toekenning van de subsidie aan de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid.

Artikel 17

Dit artikel beschrijft de procedure die gevolgd wordt als de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid niet meer voldoet aan de subsidiëeringsvoorwaarden, een of meer opdrachten niet uitvoert, of als zwaarwegende feiten de intrekking van de subsidiëring in het belang van de Vlaamse Gemeenschap verantwoorden.

Artikel 18

Dit artikel beschrijft de procedure die gevolgd wordt als de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid de afspraken in een eventuele samenwerkingsovereenkomst niet nakomt.

Artikel 19

Dit artikel bepaalt dat de rapportering met betrekking tot de subsidie bestaat uit een werkingsverslag en een financieel verslag waarvan de wijze waarop ze worden ingediend wordt bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 20

Inhoudelijke en financiële controles, rekening houdend met de inhoudelijke opdrachten, gebeuren standaard op basis van de jaarlijkse rapportering vermeld in artikel 19 maar kunnen ook tijdens het werkingsjaar gebeuren.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie jaarlijks gesubsidieerd wordt en dit volgens de procedure vermeld in artikel 28 tot en met 33.

Artikel 22

Dit artikel beschrijft de opdrachten die de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het kader van haar lokaal sportbeleid dient uit te voeren om in aanmerking te komen voor subsidies.

- 1° de reguliere werking van sportclubs ondersteunen, met een focus op sportclubs met een jeugdwerking;
- 2° een anders georganiseerd lokaal sportaanbod ondersteunen of organiseren al dan niet door of in samenwerking met sportclubs of andere actoren.

Bij de eerste opdracht gaat het, in navolging van de definitie van een sportclub in artikel 2, 5°, om de ondersteuning van sportclubs voor het regelmatig en frequent aanbieden van sportactiviteiten. Die opdracht beoogt de kwalitatieve versterking van de sportclubs en de verhoging van het clubgebonden sportaanbod om geografische of sportgebonden hiaten in te vullen. De ondersteuning van de reguliere werking van sportclubs kan op verschillende manieren gebeuren: via een rechtstreekse subsidie aan de sportclubs op basis van een reglement, projectmatige ondersteuning op basis van een afsprakenkader/convenant, via het aanstellen van een verenigingsmanager of (jeugd)coördinator in een sportclub, ...

Bij de oprichting van nieuwe sportclubs brengt de Vlaamse Gemeenschapscommissie de sportclub in contact met een of meer relevante erkende Vlaamse sportfederaties als vermeld in artikel 4 van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector.

Bij de tweede opdracht wordt ingezet op een anders georganiseerd sportaanbod dat mensen van alle doelgroepen duurzaam aanzet tot sportief bewegen en sporten. Duurzame sport- en beweegactiviteiten is hier het kernwoord om blijvende sportparticipatie te bekomen. Het gaat hier dus niet om éénmalige sportactiviteiten, klassieke sportkampen als vakantiewerking of louter de bouw van

sportinfrastructuur, maar om een gericht aanbod op regelmatige basis dat niet ingevuld wordt via het reguliere sportaanbod en dat inspeelt op concrete maatschappelijke noden voor welbepaalde doelgroepen waarvoor objectief aangetoond is dat sporten in clubverband (nog) niet mogelijk is om allerlei redenen (cultureel, financieel, infrastructureel, ...).

Bij de uitvoering van de opdrachten besteedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie bijzondere aandacht aan goed beheer van de organisatie en kwaliteitszorg. Kwaliteitszorg heeft o.a. betrekking op het kennen van behoeften op het veld, kennis hebben van methodieken, instrumenten en praktijken in binnen- en buitenland en deze gericht inzetten, het vertalen van informatie en kennis in praktische tools, evaluatie en impactmeting van de activiteiten en de werking, ...

De Vlaamse Gemeenschapscommissie organiseert inspraak over haar lokaal sportbeleid, met minstens de betrokkenheid van representatieve sportclubs. De inspraak gebeurt minstens jaarlijks en bij opmaak van het beleidsplan. De manier waarop de jaarlijkse inspraak georganiseerd wordt, wordt decretaal niet vastgelegd.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie voert de opdrachten uit ten behoeve van de Nederlandstalige gemeenschap van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, binnen haar algemeen geldende bevoegdheden.

Artikel 23

Dit artikel stelt dat de subsidie jaarlijks wordt toegekend en zowel personeelssubsidies als werkingssubsidies omvat. De Vlaamse Regering kan de verhouding tussen de personeels- en werkingssubsidies bepalen. De Vlaamse Regering kan een lijst van subsidiabele of niet-subsidiabele kosten bepalen.

Om te waarborgen dat de subsidie ingezet wordt voor de ontwikkeling van een duurzaam sportaanbod zowel binnen de sportclubs als bij het anders georganiseerd sportaanbod worden voor de eerste opdracht kosten voor de bouw, renovatie en uitbating van infrastructuur en voor evenementen niet aanvaard voor de verantwoording van de subsidie. Het geven van huursubsidies aan sportclubs met het oog op een duurzaam regulier sportaanbod behoort wel tot de mogelijkheden. Voor de tweede opdracht worden kosten gekoppeld aan de bouw, renovatie en uitbating van infrastructuur uitgesloten. Sportevenementen kunnen in de tweede opdracht, op voorwaarde dat ze beantwoorden aan de doelstelling van het duurzaam aan het sporten brengen of houden van sporters of niet-sporters (zie artikel 22).

Artikel 24

Dit artikel bepaalt dat er desgevallend aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie een cofinanciering kan gevraagd worden. Het cofinancieringspercentage wordt in dat geval bepaald door de Vlaamse Regering en het bedrag moet besteed worden aan de uitvoering van de decretale opdrachten. Dit artikel geeft de mogelijkheid om, indien nodig, via de subsidie een extra hefboom te creëren.

Artikel 25

Dit artikel stelt dat de rapportering met betrekking tot de subsidie bestaat uit een jaarlijks verslag waarvan de voorwaarden kunnen bepaald worden door de Vlaamse Regering. Het is de bedoeling om het jaarlijks verslag zoveel als mogelijk te enten op de administratieve verplichtingen binnen de Beleids- en Beheerscyclus (BBC) en zo te komen tot een planlastvermindering op voorwaarde dat deze rapportering

voldoende inhoudelijke en financiële informatie over de uitvoering van de decretale opdrachten bevat.

Als op basis van het jaarlijks verslag zou blijken dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie een of meer opdrachten niet uitvoert komt ze niet in aanmerking voor subsidie. Het gaat hier over het volledig niet uitvoeren van een opdracht. Aan dergelijke maatregel gaat steeds een waarschuwing en remediëringstraject vooraf. De procedure wordt beschreven in artikel 30.

Artikel 26

Via dit artikel wordt de mogelijkheid ingeschreven om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, gelijkaardig aan de bestaande werkwijze binnen het decreet georganiseerde sportsector van 10 juni 2016. De samenwerkingsovereenkomst betreft de optimalisering van de praktische en concrete uitvoering van de opdrachten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In de samenwerkingsovereenkomst worden geen bijkomende subsidievoorwaarden opgenomen.

Artikel 27

Dit artikel duidt de wijze waarop de subsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie zullen uitbetaald worden, namelijk 90% als voorschot in het lopende werkingsjaar. Het saldo wordt voor 1 november van het daaropvolgende werkingsjaar uitbetaald na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

In het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid wordt de subsidie in twee schijven van 50% in het werkingsjaar zelf uitbetaald. In overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie is in het ontwerp van decreet voor hetzelfde uitbetalingsschema gekozen als dat van andere decretaal gesubsidieerde sportactoren.

Artikel 28 en 29

Deze artikelen beschrijven de procedure voor de behandeling van de (jaarlijkse) subsidieaanvraag en de toekenning van de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 30

Dit artikel beschrijft de procedure die gevolgd wordt als de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet meer voldoet aan de subsidiëringsvoorwaarden, een of meer opdrachten niet uitvoert, of als zwaarwegende feiten de intrekking van de subsidiëring in het belang van de Vlaamse Gemeenschap verantwoorden.

Artikel 31

Dit artikel beschrijft de procedure die gevolgd wordt als de Vlaamse Gemeenschapscommissie de afspraken in een eventuele samenwerkingsovereenkomst niet nakomt.

Artikel 32

Dit artikel beschrijft de procedure voor de indiening van het jaarlijks verslag waarvan de wijze waarop ze wordt ingediend bepaald wordt door de Vlaamse Regering.

Artikel 33

Inhoudelijke en financiële controles, rekening houdend met de inhoudelijke opdrachten, gebeuren standaard op basis van de jaarlijkse rapportering vermeld in artikel 32 maar kunnen ook tijdens het werkingsjaar gebeuren.

Artikel 34

Dit artikel voegt een slotbepaling toe. De subsidiëring en de controles op de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden van het werkingsjaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voorliggende ontwerp van decreet gebeuren conform de regelgeving zoals van toepassing voor de inwerkingtreding ervan.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt dat de lopende erkenning van de organisatie voor de beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid behouden blijft voor de lopende lokale beleidscyclus, op voorwaarde dat de organisatie blijft voldoen aan de erkenningsvoorwaarden zoals van kracht vanaf de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt dat de organisatie die, op de datum van de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet, gesubsidieerd is als organisatie voor de beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van lokaal sportbeleid, haar ingediende beleidsplan zo nodig moet aanpassen, gezien de gewijzigde opdrachten van de organisatie.

Artikel 37

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die gesubsidieerd is op de datum van de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet, haar beleidsplan zo nodig moet aanpassen gezien de gewijzigde opdrachten, vermeld in artikel 22, §1 van het ontwerp van decreet.

Artikel 38

Dit artikel heft, van zodra het ontwerp van decreet in werking treedt, het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid op.

Artikel 39

Dit artikel regelt het moment waarop het ontwerp van decreet in werking treedt. Het bepalen van de datum van inwerkingtreding wordt gedelegeerd aan de Vlaamse Regering en is uiterlijk 1 januari 2027.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER